

Kibontva $ac + bd$ szorzatalakját, majd rendezve az egyenlőséget a következőhöz jutunk:

$$(1) \quad a^2 + b^2 - ac = b^2 + d^2 + bd.$$

(1)-ben pozitív egészek egyenlősége áll, és nyilván

$$a^2 + c^2 - 2ac \cos 60^\circ = b^2 + d^2 - 2bd \cos 120^\circ.$$

Ez pedig azt jelenti, hogy létezik olyan e hosszúságú szakasz, hogy az a, c, e oldalú háromszögben e -vel szemben 60° -os, a b, d, e oldalú háromszögben pedig e -vel szemben 120° -os szög van. Így az ábrán látható a, c, b, d oldalú, e átlójú négyszög húrnégyszög (két szemközti szögének az összege 180°). Használhatjuk tehát Ptolemaiosz tételét: ha f a másik átló hossza, akkor

$$(2) \quad ab + cd = ef.$$

Most számoljuk ki f hosszát. Két koszinusztételt felírva:

$$a^2 + d^2 - 2ad \cos \varphi = f^2 = b^2 + c^2 + 2bc \cos \varphi.$$

Ebből $\cos \varphi$ -re a következő érték adódik: $\cos \varphi = \frac{a^2 + d^2 - b^2 - c^2}{2(ad + bc)}$, amit visszahelyettesítve:

$$(3) \quad f^2 = a^2 + d^2 - 2ad \cdot \frac{a^2 + d^2 - b^2 - c^2}{2(ad + bc)} = \frac{a^2bc + bcd^2 + ab^2d + ac^2d}{ad + bc} = \frac{(ac + bd)(ab + cd)}{ad + bc}.$$

Ezt a kifejezést írjuk be (2) négyzetébe:

$$(ab + cd)^2 = e^2 f^2 = e^2 \frac{(ac + bd)(ab + cd)}{ad + bc}.$$

Osztva $(ab + cd)$ -vel:

$$(4) \quad ab + cd = \frac{(ac + bd) \cdot e^2}{ad + bc}.$$

Legyen $P = ab + cd$, $Q = ac + bd$, $R = ad + bc$ és $E = e^2$. Ekkor P, Q, R, E pozitív egészek, és (4) szerint

$$(5) \quad PR = EQ.$$

Mivel $P - Q = (a - d)(b - c)$ és $Q - R = (a - b)(c - d)$, azért $a > b > c > d$ miatt $P > Q > R > 0$, és így (5)-ből $E > R > 0$.

Ha P prím, akkor $P \mid EQ$ miatt $P \mid E$ vagy $P \mid Q$, és így $R = \frac{E}{P} \cdot Q = E \cdot \frac{Q}{P}$ alapján $Q \mid R$ vagy $E \mid R$. Mivel láttuk, hogy mind Q , mind pedig E nagyobb R -nél, egyik oszthatóság sem állhat fenn, P tehát valóban nem lehet prímszám.

Harangi Viktor (Fazekas M. Főv. Gyak. Gimn., 11. o.t.)

